

**Інститут Східної Європи
Eastern-European Institute**

**Віктор Ідзьо
Співпраця з Ялтинською
«Просвітою»
у 2002-2014 роках.**

Івано-Франківськ «Сімик», 2020р.

**Друкється за рішенням Вченої Ради
Інституту Східної Європи, протокол №1 від 3 січня 2020 р.**

Рецензенти:

Ірша Р. - доктор історичних наук, професор Відділення “Словацько-української культури” Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Калакура Я. - доктор історичних наук, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Каляндрук Т. - доктор філософії, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Кобиліух В. - санскритолог, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Кононенко П. - доктор філологічних наук, професор Кафедри Українознавства, Голова Вченої Ради Інституту Східної Європи.

Кононенко Т. - доктор філософських наук, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Масарик Я. - доктор історичних наук, доктор філософських наук, завідувач Відділення “Словацько-української культури” Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Недюха М. - доктор філософських наук, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Огірко О. - доктор філософії, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Партико З. - доктор філологічних наук, професор Кафедри Українознавства, Вчений секретар Інституту Східної Європи.

Пасічник Г. - кандидат філологічних наук, професор Кафедри Українознавства, завідувач відділення “Прикладна лінгвістика” Інституту Східної Європи.

Хитрук В. - кандидат філологічних наук, доцент Кафедри Українознавства, завідувач Карпатського відділу української духовності Інституту Східної Європи.

Віктор Ідзьо.

I-29. Співпраця з Ялтинською «Просвітою» у 2002-2014 роках. Наукове видання. – Івано-Франківськ «Сімик», 2020р. - 22с.

Наукова праця академіка АНВШ України, доктора історичних наук, професора, завідувача Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи Віктора Ідзя «Співпраця з Ялтинською «Просвітою» у 2002-2014 роках» аналізує науково-просвітню співпрацю Інституту Східної Європи у 2002-2014 роках, робить глибокий, фактологічний аналіз джерел, більшість яких під таким кутом зору, аналізується та апробується вперше на підставі свідчень кримських джерел, які за сукупністю їх аналізу, відтворюють науково-просвітню співпрацю з Ялтинською «Просвітою» у 2002-2014 роках.

ISBN 978-966-8067-69-3

©Ідзьо В.С., 2020р.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

Почесною Грамотою Ялтинської "Просвіти" нагороджується ректор Українського Університету, Голова Українського Клубу міста Москви, завідувач Кафедрою українознавства Університету "Львівський Ставропіон", доктор історичних наук, професор, віце-президент Академії Наук "Трипільська Цивілізація", академік Академії Наук Вищої Школи України, академік Міжнародної Академії Наук Євразії - Віктор Святославович Литьо!

За активну участь в науково-освітній, громадсько-просвітній роботі Ялтинської "Просвіти", фінансуванні та виданні у місті Ялті інформаційно-аналітичного видання Ялтинської "Просвіти" - "Ялтинської Світлиці" в 2011-2014 роках, культурно-християнській діяльності в українській громаді міста Ялти, організації та проведенні Міжнародних наукових конференцій "Кобзарство Криму та Кубані", фінансуванні, виданні та презентації наукових монографій та наукових брошур "Кобзарство Криму та Кубані. - Львів "Сполим", 2006р.", "Директор Центру Кобзарства Криму та Кубані Олександр Федорович Нирко - як представник Українського Університету в Москві у Кубані та Криму. - Москва, 2010р.", у 1994 - 2014 роках, та у зв'язку із 200-літтям і дня народження Тараса Григоровича Шевченка (1814-2014 рр.).

З повагою на подальшу творчу співпрацю,
Голова Ялтинської "Просвіти",

Головний редактор "Ялтинської Світлиці" -
Володимир Миколайович Олійник

м. Ялта, 9 березня 2014 р.

Співпраця з Ялтинською «Просвітою» у 2002-2014 роках.

Співпраця УУМ, УІК та Кафеди українознавства Інституту Східної Європи з «Ялтинською Просвітою» розпочалось в 2002 році, коли засновник та перший голова Олексій Нирко познайомив професора Віктора Ідзьо в Ялті з його другим головою «Ялтинської Просвіти» Володимиром Олійником.

Активна спільна співпраця з 2002 по 2005 року Кафеди Українознавства Інституту Східної Європи з «Ялтинською Просвітою» привела до успішної проведеної в Ялті I Міжнародної наукової конференції «Кобзарство - в історії, літературі, культурі та народному епосі», яку успішно було проведено 5-9 червня 2005 року у Ялті в якій взяли участь вчені з України, Росії, Польщі, Канади, Австралії, США, а також всі члени «Ялтинської Просвіти» на чолі з її головою В. Олійником. Пребуваючи в Ялті в 2006 році я зустрівся другом, головою Ялтинської «Просвіти» п. В. Олійником, з яким обговорив вихід праці та майбутню презентацію у 2007 році праці О. Нирка «Кобзарство Криму та Кубані». Голова Ялтинської «Просвіти» пообіцяв мені у цьому всесторонню допомогу. ось уже 26 липня 2007 році в час презентації від Товариства «Просвіта» міста Ялти вихід праці О. Нирка «Кобзарство Криму та Кубані» привітав голова В. Олійник, який наголосив, що О. Нирко завше цінував співпрацю з УУМ та Кафедрою Українознавства Інституту Східної Європи наслідком якого і була спільна довголітня праця та I Міжнародна наукова конференція в 2005 році. Надіюся, що така співпраця буде розвиватися і далі і виллється у 2009 році у II Міжнародну наукову конференцію, яка буде присвячена пам'яті О. Нирка.

Активно прийняла участь Ялтинська «Просвіта» та її голова Володимир Олійник в презентації наукової праці

«Леся Українка: поет, літературознавець, борець - революціонер за відновлення незалежної Української держави в 1917 році - аналіз творчості українських видань та часопису московських українців «Украинская Жизнь» в першому десятилітті ХХ століття», шовідбулась в 6 серпня 2008 року в Ялтинському музеї Лесі Українки.

Активно прийняла участь Ялтинська «Просвіта» та її голова Володимир Олійник в Презентації наукових праць академіка Віктора Ідзя «Український Університет м. Москви в 1992 - 2007 роках», «Міжнародні наукові конференції “Українська діаспора в Росії», «Українсько - російські взаємовідносини» в Москві у 1997 - 2007 роках», «Українські Греко - Католики в Росії», «Міжнародні наукові конференції «Українського Історичного Клубу, Українського Університету міста Москви в Україні в першому 10 - ти літті ХХІ століття», що відбулась в Ялті 6 серпня 2009 року в музею Лесі Українки.

Зараз Ялтинська «Просвіта» сподівається, що ректор УУМ, директор ІСЄ академік В. Ідзьо разом з нами «Ялтинською Просвітою», яку до речі заснував О. Нирко, українськими ялтинцями буде і надалі розбулювати українознавство в Ялті та Криму висвітлювати нашу спільну справу на шпальтах Наукових вісників УУМ, на наукового журналу «Українознавець» Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Вже на презентації нової праці академіка В. Ідзьо «Олексій Нирко - як представник Українського університету в Москві у Кубані та Криму. Шляхами співпраці та дружби (1995-2005рр.)» в Ялтинському музеї Лесі Українки 28 липня 2010 року вітаючи вихід книги голова Ялтинської «Просвіти» презентував перші два числа

свого часопису «Ялтинська Світлиця», які вийшли в квітні 2010 року в попросив всесторонньої допомоги для подальшого їх виходу доктора історичних наук, професора, директора ІСЄ, академіка Віктора Ідзя.

В. Олійник наголосив, що Ялтинська «Просвіта» взяла участь в усіх громадських, культурних, наукових заходах починаючи з 2002 року, організації наукової конференції в 2005 році, в презентації 2006 року та презентаціях наукових праць академіка Віктора Святославовича Ідзя у 2007 році, виданої та редагованої ним книги О. Нирка «Кобзарство Криму та Кубані», та у всіх інших презентаціях, які організовувалися ним в музею Лесі Українки в 2005-2010 роках. Академіком В.С. Ідзьо Ялтинській «Просвіті» від імені УУМ та Кафедра Українознавства УЛС була надана допомога у вигляді фінансування з 2011 по 2014 роки - «Ялтинської Світлиці».

В свій статі Голос Ялтинської «Просвіти», яку було опубліковано в «Ялтинській Світлиці» в 2011, голова Ялтинської «Просвіти» Вододимир Олійник наголошував: «Як відомо, засновником та першим головою Ялтинської «Просвіти» був директор центру «Криму та Кубані» Кримського Гуманітарного Університету, представник Українського Університету міста Москви - Олексій Федорович Нирко.

Він багато зробив для становлення та розвитку Ялтинської «Просвіти».

Слід відкрити призабутий історичний факт, що співзасновником Ялтинської «Просвіти» була і християнська громада Української Греко-Католицької Церкви, що у Ялті на чолі з священником о. Ігорем Гаврилюком...

Я, Володимир Олійник, активно допомагав Олексію Нирку, а в подальшому продовжив його роботу, як наступний Голова Ялтинської «Просвіти».

Я зареєстрував Ялтинську «Просвіту» як громадську організацію, в органах юстиції міста Ялти й розбудовую її діяльність в наш час.

В 2010 році заснував та очолив редакцію, а також в квітні 2010 року видав два номери: №1 та №2 інформаційно-аналітичного видання, друкованого органу нашої «Просвіти» - «Ялтинська Світлиця»...

Сьогодні в 2011 році в номері «Ялтинської Світлиці», Володимир Олійник в статті «Голос Ялтинської Просвіти» наголосив: «закликаю всіх українців міста Ялти та шанувальників української культури, мови та літератури, гуртуватися навколо Ялтинської Просвіти та нашого друкованого органу «Ялтинської Світлиці».

Недарма наш пророк Тарас Шевченко молив та благав братів своїх, українців, обійнятись. Вже тоді він бачив, відчував, що насуваються важкі для них, українців, часи...

Тепер ніби то ми маємо власну Українську державу, та заклик Тараса Шевченка про українську мову, літературу, культуру на 20-тій річниці незалежності України, ще є надзвичайно актуальним.

І досі, ми українці Ялти, члени Ялтинської «Просвіти», у власній Українській державі не маємо необхідної духовної, мовної, культурної, ментальної єдності. Велика українська родина Ялти в Українській державі не має нічого, щоби ідентифікувало нас, як українців. На жаль ми в Ялті взагалі не маємо єдності. Чому це так сталося... Це сталося тому, що влада міста Ялти, яка утримується за гроші українського народу, не підтримує, не розмовляє, не піклується українською мовою, культурою, українськими друкованими органами, як і українцями в Ялті, взагалі. Уявіть собі, це наше інформаційно-аналітичне видання «Ялтинська Світлтя», це сьогодні в час 20-ти ліття незалежності Української держави, єдине на весь Крим просвітянське видання для українців. Сором і ганьба такому українському становищу в Криму...

Дорогі українці, ще які аргументи зневаги до нас, нам потрібно, щоби об'єднатися у корисній, і впершу чергу для нас самих для української справи в Ялті, в Криму?

Які заклики, які аргументи сьогодні на 20-тій річниці Української держави, нам ще потрібно почути, щоб ми почали відчувати, що ми Брати, що ми одного Українського Роду, однієї української мови, однієї української історії, однієї української культури та літератури?

Ялтинська «Просвіта» закликає Вас, брати українці, що проживають у нашому прекрасному місті Ялті, впізнаватись не лише по наших прекрасних українських прізвищах, але й що є дуже важливо розмовною українською мовою, яка є однією із, як вважають вчені, найстародавніших мов у світі.

Не бійтесь користуватись українською мовою у місті Ялті повз ваших помешкань серед громадян нашого міста. Наша українська мова, за Конституцією України, є державною і власне ми просвітяни повинні нести в маси нашу українську державну мову. Адже українська мова, яку почують у місті з ваших уст підтримають і українці з інших

регіонів, які масово влітку приїжджають в Ялту на відпочинок...В такому унісоні наша українська мова в місті Ялті буде швидко розвиватись. Розголос в місті Ялті української мови злучить нас, українців, біля Ялтинської «Просвіти». Власне українська мова, яка лунатиме в місті покаже, що ми велика та могутня сила, ми українська громада Ялти в Українській державі, запити якої, влада міста повинна вирішувати в першу чергу...

Це шановні просвітяни такий простий природний і водночас відповідальний та переконливий аргумент на користь того, що просвітяни міста Ялти повинні єднати українську громаду через чітко виражене вживання, на постійній основі, української мови в місті Ялті...

Цим ми докажемо, що ми українці виражаємо свою мовну духовність через українську етнічну приналежність...

Ми покажемо рівень своєї духовної та національної зрілості, мужності та відданості нашим батькам та дідам, нашим первинним українським історичним, культурним та духовним цінностям. Саме з цим закликом в час 20-ти ліття відновлення незалежності Української держави я звертаюся до Вас дорогі просвітяни міста Ялти. Наголошу, що власне з екзамену на українськість починається наш патріотизм та любов до наших предків та нашого українського народу...»[1].

В 2012 році на шпальтах «Ялтинської Світлиці», голова «Ялтинської Просвіти» Володимир Олійник в статті «Першочергові завдання Ялтинської Просвіти» так охарактеризував діяльність Ялтинської «Просвіти»: «В першу чергу в 2012 році нашій організації треба вирішити велику проблему підвищення рівня саморганізації та дисципліни в Ялтинській «Просвіті». Сам процес ведення зборів, дотримання порядку на зборах - є першим критерієм дисципліни в нашій організації. Кожний член та учасник зборів Ялтинської «Просвіти», коли йому надається слово

для виступу, 3-5 хвилин, повинен спокійно без емоцій та галасу висловити свою думку з приводу вирішення тієї чи іншої проблеми в Ялтинській «Просвіті». Кожний член Ялтинської «Просвіти» повинен висловити своє бачення вирішення того чи іншого питання не перебиваючи іншого. Після всіх виступів підводиться загальний знаменник і вибирається найкраща думка і шляхом голосування всіх членів «Просвіти», приймається рішення та напрямок роботи Ялтинської «Просвіти». Пізніше час покаже, чия була думка важливіша, справедливіша і власне вона, привела до бажаного результату у вирішенні тих чи інших питань Ялтинської «Просвіти». Така точно продумана діяльність всіх членів Ялтинської «Просвіти» приведе до результативної діяльності, виявить більш здібних і талановитих просвітян.

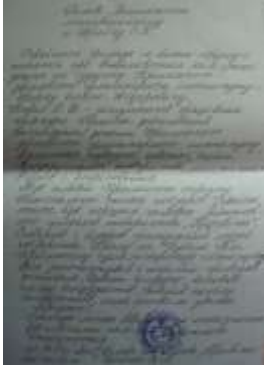
Сьогодні наша Ялтинська «Просвіта» повинна вести постійну пропаганду серед населення міста Ялти, українців, українських організацій, з метою залучення їх до співпраці у вирішенні українських справ та громадських питань у місті Ялті.

В першу чергу нам треба вирішити проблему встановлення меморіальної дошки першому голові та засновнику Ялтинської «Просвіти» Олексію Нирку, який був палким борцем за відродження української культури в Ялті, Криму, зокрема українського мистецтва гри на бандурі. Можна наголосити, що на звернення Ялтинської «Просвіти» - влада міста Ялти, своєю офіційною відповіддю дала принципову згоду на встановлення меморіальної дошки по місцю праці в Кримському Гуманітарному Університеті, Олексія Нирка. Зараз слід заручитися такою ж письмовою згодою, та узгодити напис на меморіальній дошці з керівництвом Кримського Гуманітарного Університету.

Що стосується самої меморіальної дошки то її пообіцяли

виготовити найкращі ялтинські митці...

Було б добре, щоб і це питання у продовж 2012 року ми обговорили і знайшли шляхи його остаточного вирішення.

Безсумнівним є одне, ця меморіальна дошка на честь засновника та першого голови Ялтинської «Просвіти», О. Нирка, повинна бути встановлена на університетському корпусі де він колекціонував стародавні бандури, працював з колективом бандуристів і де у продовж 10-ти літь знаходився заснований ним «Центр Кобзарства Криму та Кубані».

Деколи чується такий голос і висловлювання: «а кому це потрібно, і що це нам всім в «Просвіті» дасть? Чи потрібно це вже Олексію Федоровичу Нирку?....».

Сходимо на його могилу та запитаємо? - Відповідь зрозуміла, це потрібно нам, це потрібно українській історії в Ялті, це потрібно підростаючому українському поколінню в Ялті, Криму й в Україні.

Такого рівня особистості як Олексій Нирко, його самовіддача всьому українському, формує в українців і не тільки міста Ялти, завантажує світ уяви, від якої формується українська свідомість... В результаті такої української патріотичної діяльності О. Нирка, свідомість скеровує наші дії і вчинки на благо розвитку української справи в Ялті.

Палкий український патріот, засновник та перший голова

Ялтинської «Просвіти», Олексій Федорович Нирко, увіковічений пам'ятю та меморіальною дошкою послужить взірцем і прикладом для нас, українців. Увіковічення пам'яті про діяльність О. Нирка потрібна не тільки нинішньому але і прийдешньому поколінню в місті Ялті...

Що стосується наших поточних міських питань, то Ялтинська «Просвіта» повинна займатися і певними економічними питаннями та питання життєдіяльності та добробуту ялтинців.

Одного разу в міській раді Ялти вже піднімалося питання створення «Українського народного ринку», на якому би не мафія заправляла, а достойна громада з представників організацій міста Ялти, в тому числі й від «Просвіти», Одного разу міський голова О. Боярчук висловив думку, що такий «Український Народний Ринок», куди б привозились всі українські товари, можна створити на території колишнього молокозаводу, оскільки це вигідне розташування. Оскільки це місце ще не викупили приватні підприємці, цей «Український Народний Ринок» слід негайно облаштовувати.

Нам, просвітянам, треба привернути увагу міської влади на проблеми нашої української школи. Оскільки були неодноразові обіцянки від представників міської влади, що у школі буде спортивний зал, буде добудовано ще оден поверх для навчальних класів, однак цього всього не сталося...Зараз Ялтинська «Просвіта» повинна добиватися, щоби ялтинська влада виділила кошти на ремонт нашої української школи та її підготовку до нового навчального року. Ще раз нам, просвітянам, треба звернутися до міської влади з клопотання проведення благоустрою території біля пам'ятника. Т.Г. Шевченка. Від міської влади були обіцянки, що така робота буде проведена і територія буде облаштована. Хотілося, щоб урочистості біля пам'ятника

Т.Г. Шевченка, які міська влада проводить до Дня Незалежності, до Дня народження Т.Г. Шевченка, до Дня Конституції, проходили синхронно із заходами «Просвіти» та іншими українськими громадськими та державними організаціями міста Ялти.

У висновок наголошу, що Ялтинська «Просвіта» не тільки співпрацює з усіма українськими державними та громадськими організаціями Ялти, українськими політичними партіями державницького спрямування, але й з українськими організаціями в Росії, зокрема Українським Університетом та Українським Історичним Клубом міста Москви та Кафедрою Українознавства, Інститутом Східної Європи які очолює у Львові доктор історичних наук, професор, академік Віктор Ідзьо»[2].

В 2013 році на шпальтах «Ялтинської Світлиці», голова «Ялтинської Просвіти» Володимир Олійник в статті «Першочергові завдання Ялтинської «Просвіти» у 2013 році!» так охарактеризував діяльність Ялтинської «Просвіти»: «В першу чергу в 2013 році нашої організації треба вирішити велику проблему підвищення рівня саморганізації та дисципліни в Ялтинській «Просвіті». Сьогодні наша Ялтинська «Просвіта» повинна вести постійну пропаганду серед населення міста Ялти, українців, українських організацій, з метою залучення їх до співпраці у вирішенні українських справ та громадських питань у місті Ялті.

В першу чергу нам треба вирішити проблему встановлення меморіальної дошки першому голові та засновнику Ялтинської «Просвіти» Олексію Нирку, який був палким борцем за відродження української культури в Ялті, Криму, зокрема українського мистецтва гри на бандурі. Можна наголосити, що на звернення Ялтинської «Просвіти» - влада міста Ялти, своєю офіційною відповіддю дала принципову згоду на встановлення меморіальної

дошки по місцю праці в Кримському Гуманітарному Університеті, Олекія Нирка.

Зараз слід заручитися такою ж письмовою згодою, та узгодити напис на меморіальній дошці з керівництвом Кримського Гуманітарного Університету. Що стосується самої меморіальної дошки то її пообіцяли виготовити ялтинські митці. Було б добре, щоб і це питання у продовж 2013 року ми обговорили і знайшли шляхи його остаточного вирішення. Безсумнівним є одне, ця меморіальна дошка на честь засновника та першого голови Ялтинської «Просвіти», Олексія Федоровича Нирка, повинна бути встановлена на університетському корпусі де він колекціонував стародавні бандури, працював з колективом бандуристів і де у продовж 10-ти літь знаходився заснований ним «Центр Кобзарства Криму та Кубані».

Деколи чується такий голос і висловлювання: «а кому це потрібно, і що це нам всім в «Просвіті» дасть? Чи потрібно це вже Олексію Федоровичу Нирку?...». Сходимо на його могилу та запитаємо? - Відповідь зрозуміла, це потрібно нам, це потрібно українській історії в Ялті, це потрібно підростаючому українському поколінню в Ялті, Криму й в Україні.

Такого рівня особистості як Олексій Нирко, його самовіддача всьому українському, формує в українців і не тільки міста Ялти, завантажує світ уяви, від якої формується українська свідомість... В результаті такої української патріотичної діяльності О. Нирка, свідомість скеровує наші дії і вчинки на благо розвитку української справи в Ялті.

Палкий український патріот, засновник та перший голова Ялтинської «Просвіти», Олексій Федорович Нирко, увіковічений пам'яттю та меморіальною дошкою послужить взірцем і прикладом для нас, українців.

Увіковічнення пам'яті про діяльність О. Нирка потрібна не тільки нинішньому але і прийдешньому поколінню в місті Ялті...

Що стосується наших поточних міських питань, то Ялтинська «Просвіта» повинна займатися і певними економічними питаннями та питання життєдіяльності та добробуту ялтинців.

Нам, просвітянам, треба привернути увагу міської влади на проблеми нашої української школи. Оскільки були неодноразові обіцянки від представників міської влади, що у школі буде спортивний зал, буде добудовано ще оден поверх для навчальних класів, однак цього всього не сталося...Зараз Ялтинська «Просвіта» повинна добиватися, щоби ялтинська влада виділила кошти на ремонт нашої української школи та її підготовку до нового навчального року. Ще раз нам, просвітянам, треба звернутися до міської влади з клопотання проведення благоустрою території біля пам'ятника Т.Г. Шевченка. Від міської влади були обіцянки, що така робота буде проведена і територія буде облаштована. Хотілося, щоб урочистості біля пам'ятника Т.Г. Шевченка, які міська влада проводить до Дня Незалежності, до Дня народження Т.Г. Шевченка, до Дня Конституції, проходили синхронно із заходами «Просвіти» та іншими українськими громадськими та державними організаціями міста Ялти.

У висновок наголошу, що Ялтинська «Просвіта» не тільки співпрацює з усіма українськими державними та громадськими організаціями Ялти, українськими політичними партіями державницького спрямування, але й з українськими організаціями в Росії, зокрема Українським Університетом та Українським Історичним Клубом м. Москви, які очолює доктор історичних наук, професор, академік В.С. Ідзьо»[3].

В 2014 році на шпальтах «Ялтинської Світлиці», голова

«Ялтинської Просвіти» Володимир Олійник в статті «200 - ліття з дня народження Т.Г. Шевченка в Ялті (1814-2014рр.)» так охарактеризував діяльність Ялтинської «Просвіти»: «В першу чергу в 2014 році нам треба в Ялті організувати урочисте святкування 200 - ліття з дня народження Т.Г. Шевченка, яке проходитиме в умовах російської окупації Криму. Сьогодні всі ми повинні вийти на набережну міста Ялти і сказати - ні російській агресії та окупації! Всі свої заходи Ялтинській «Просвіті» в час святкування біля пам'ятника Т.Г. Шевченка ми повинні робити спокійно без емоцій та галасу, висловлювати свої думки з приводу вирішення тієї чи іншої проблеми з розумінням, що ми є в умовах російської окупації Ялти та очевидно можливого припинення діяльності Ялтинської «Просвіти»...

Така точно продумана діяльність всіх членів Ялтинської «Просвіти» в умовах російської окупації Криму та Ялти приведе нас до консолідації та злагодженості дій всіх наших просвітян.

Сьогодні, в умовах російської окупації Криму та Ялти ми ведем постійну пропаганду серед населення міста Ялти, українців, українських організацій, з метою залучення їх до співпраці у вирішенні питання супротиву російській окупації усіх українських громадських організацій міста Ялти.

Хочу наголосити, що ми повинні написати звернення Ялтинської «Просвіти» до ще української влади міста Ялти, Криму та України, що ялтинці-українці просять допомоги в української влади у справі захисту української мови, культури та збереження українських організацій в Криму та Ялти в умовах російської окупації...Було б добре, щоб всі ми зверталися з клопотаннями по всіх питання до української влади у питаннях свого захисту у продовж 2014 року і намагалися, щоб українська влада в Києві захистила

нас від терору російських окупантів.

Отже всі номери «Ялтинської Світлиці» з якими в Україні можна всеціло познайомитися в Львівській національній бібліотеці ім. В. Стефаника, на прикладі статей В. Олійника, як головного редактора у 2010-2014 роках показують реальну картину безвихідного становища в якому внаслідок злочинної діяльності «української влади в Києві» опинилися українці Ялти та Криму...

Що стосується наших поточних міських питань, то Ялтинська «Просвіта» в 2014 році в умовах російської окупації, наголошував В. Олійник, повинна займатися і певними економічними питаннями та питаннями життєдіяльності всіх українців Ялти та Криму, готувати їх

до спротиву російській окупації, продумувати життя української громади в умовах російської окупації, про наголосив на шпальтах часопису Університету «Львівський Ставропігійон» «Пульс Ставропігії» в підсумковій своїй статті в 2014 році.

Сьогодні нам українцям-просвітянам, треба привернути увагу до діяльності української школи ім. Степана Руданського, Центру Кобзарства Криму і Кубані, Кафедри української мови та літератури КГУ в умовах російської окупації. Зробити все, щоб російські окупанти не закрили та жорстоко не розгромили українські державні наукові, освітні та релігійно-культурні та громадські заклади. Вже є інформація, що російські окупанти взяли в полон українських греко-католицьких священників міст Євпаторії, Севастополя та вигнали з міста ялтинського декана УГКЦ отця Ігора Гаврилів. Думаємо, що щойно створений у лютому 2014 року Кримський екзархат, захистить українських греко-католицьких священників Криму...»[4].

Отже, «в умовах російської окупації можливе припинення активно діяльності Ялтинської «Просвіти», тому зараз в час святкування 200-річчя з дня народження Т.Г. Шевченка нам треба звернути увагу на проблему проведення благоустрою території біля пам'ятника Т.Г. Шевченка, зробити все, щоби територія біля пам'ятника Т.Г. Шевченка була добре облаштована. Хотілося, щоб урочистості біля пам'ятника Т.Г. Шевченка, до 200-ліття з дня народження Т.Г. Шевченка, яке ми всі будемо урочисто святкувати, синхронно проходили із іншими святкуваннями всіма українськими громадськими, культурно-релігійними та державними організаціями міста Ялти.

У висновок наголошу, що Ялтинська «Просвіта» в 2014 році знаходиться в трагічному стані, подальша наша доля в умовах російської окупації невідома... Нас ніхто не підтримує і всі українські державні та культурно-громадські організації кинули нас на призволяще...

Привітав Ялтинську Просвіту, з 200-літтям з дня народження Т.Г. Шевченка тільки наш друг з Москви, ректор УУМ голова УІК міста Москви, доктор історичних наук, професор, академік В. Ідзьо, який висловив співчуття з приводу захоплення РФ Криму і наголосив, що єдиний співпрацюючи з Українською Ялтою з 2002 по 2014 роки допомагав виходу «Ялтинській Світлиці». Він знову запропонував допомогу для видруку «Ялтинській Світлиці», надав також наукову працю «Тарас Шевченко на шпальтах журналу Украинская жизнь». Наголошу, що це можливо останній випуск «Ялтинської Світлиці» і всі хто захоче ознайомитися з усіма номерами Інформаційно-аналітичного видання Ялтинського осередку Всеукраїнського Товариства «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка, що виходили у продовж 5 років з 2010 по 2014 роки в українській Ялті, поза межами окупованого Росією, Криму, може це зробити в Україні, у Львівській національній бібліотеці ім. В. Стефаника...»[5].

Література

- 1.В. Олійник. Голос Ялтинської «Просвіти». Ялтинська Світлиця. - Ялта, 2011 р. - № I. - С.3-5.
- 2.В. Олійник. Першочергові завдання Ялтинської «Просвіти». Ялтинська Світлиця. - Ялта, 2012р. - №I. - С.3-6.
- 3.В. Олійник. Першочергові завдання Ялтинської «Просвіти». Науковий Вісник Українського Університету в Москві. - М., 2012. - Т.ХVII. - С.207-208.
- 4.В. Олійник. Першочергові завдання Ялтинської «Просвіти» у 2013 році! Ялтинська Світлиця. - Ялта, 2013р. - № I. - С.3-5.
- 5.В. Олійник. 200 - ліття з дня народження Т.Г. Шевченка в Ялті (1814-2014рр.). Ялтинська Світлиця. - Ялта, 2014р. - № I. - С.3-4.
- П. Вольвач. Українці в Росії. - Кримська Світлиця. - Сімферополь, 9 серпня 2002р. - С.5.
- Віктор Ідзьо. Українці в Росії. - Кримська Світлиця. - Сімферополь, п'ятниця 9 серпня, 2002р. - №32. - С.5.
- П. Вольвач. Українці в Росії. - Кримська Світлиця. - Сімферополь, 16 серпня 2002р. - С.6.
- Віктор Ідзьо. Українці в Росії. - Кримська Світлиця. - Сімферополь, п'ятниця 16 серпня, 2002р. - №33. - С.6.
- Віктор Хоменко. Дзвени Бандуро. - Кримська Світлиця. - Сімферополь, 2005р. - П'ятниця 10 червня. - №24. - С.4.
- Віктор Ідзьо. Під виглядом «Бандитів УПА» на території Західної України діяли провокативно - терористичні групи НКВС - МДБ. - Кримська Світлиця. Сімферополь, 28.07.2006. - №31. - С.1 - 2.
- В. Ідзьо. Хеттська цивілізація на території України. - Кримська Світлиця. - Сімферополь, 15.08. 2008р. - №33. - С.8 - 9.
- В. Олійник. Інформаційно-аналітичне видання Ялтинського осередку Всеукраїнського Товариства «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка «Ялтинська Світлиця» в 2010-2014 роках. «Пульс Ставропігії». - Газета громадської організації «Львівське Ставропігіївське Братство». - Львів, травень 2014р. - Число 5. - С.6.

Наукове видання

Віктор Ідзьо

**Співпраця з Ялтинською
«Просвітою»
у 2002-2014 роках.**

Подано до друку 2.03.2020р. Підписано до друку 6.03.20р.

Формат видання 60/ 84 1/16. Папір офсетний.

Умовн.друк.арк.10,25

Зам.56. Тираж 300 екз.

Видавництво “СІМІК”

76000, м.Івано-Франківськ, вул. Т. Цьоклера, 9а

тел. (0342) 78-91-26, 78-91-29

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб’єкта
видавничої справи серія ІФ №11 від 27.03.2001 року.

Віддруковано в друкарні видавництва ПП «СІМІК»

76000, м.Івано-Франківськ, вул. Т. Цьоклера, 9а,

тел. (0342) 78-91-29

